

Her følger et forsøg på at tyde skudsmålsbøger fra Papas forældre, Christen Jeppesen Dahl og Ellen Kathrine Christensen.

Først Christen Jeppesen Dahls bog:

Håndskrift, 1. side:

Skudsmaalsbog for Christen Jeppesen Dahl af Jestrup by, Lyngs Sogn, Refsherrred, Thisted Amt.
Hvidberg Præstegaard paa Thyholm, den 26 Marts 1856
Thaarup, Sognepræst

Trykt, 2. side:

Skudsmaalsbog.
Priis, det stemplede Papir indbefattet: 22 Skilling.
F:V:S:
Kjøbenhavn.
Forlagt af F. P. Goldenfeldt.
Trykt hos J. D. Qvist
1854

Trykt, side 3-6:

Uddrag af Lovbestemmelserne om Skudsmaalsbøger.

§ 1: Ethvert Tyende bør være forsynet med en Skudsmaalsbog. Forinden en saadan Bog maa bruges, forsynes den i Kjøbenhavn og de øvrige Kjøbstæder med Politiværdighedens, men paa Landet med Sognepræstens Segl, der sættes paa den Lidse, der er dragen gjennem Bogen. Den, der ikke allerede ved Udgangen fra Skolen er forsynet med Skudsmaalsbog, men ellers skal anskaffe en saadan, bør, forinden Bogen forsynes med Segl og Titel, forevise de fornævnte Embedsmænd Døbeattest og andre Beviser, hvorefter det Fornødne indføres i Bogen.

§ 2: Naar en Skudsmaalsbog er fuldskreven, og en ny derefter anskaffes, bør den ældre fremdeles tilligemed den nye bevares af Tyendet.

§ 3: Forkommer en Skudsmaalsbog, skal Tyendet under Bøder af indtil 5 Rdl. ufortøvet anmelde det for Politiet, som derpaa har at undersøge, hvorledes Bogen er forkommen. Er dette skeet forsætlig af Tyendet, bør det bøde fra 5 til 20 Rdl. Derhos bør Tyendet anskaffe sig en ny Skudsmaalsbog, hvilken i dette Tilfælde saavel paa Landet som i Kjøbstæderne udleveres af Politiværdigheden. Den nye Skudsmaalsbog bør paa Landet inden 4 Dage forevises Sognepræsten under Bøder af indtil 10 Rdl.

§ 4: Enhver Huusbond, som fæster et Tyende, er berettiget til at anføre i dets Skudsmaalsbog, fra og til hvilken Tid det er antaget i Tjeneste og for hvilken Løn.

§ 5: Enhver Huusbond skal, forinden et Tyende forlader hans Tjeneste, indføre i dets Skudsmaalsbog, fra og til hvilken Tid Tyendet har tjent ham, samt i hvilken Egenskab.

Det beroer paa Huusbonden, om han vil tilføje noget Vidnesbyrd

om Tyendets Forhold i Tjenestetiden.

Den Huusbond, som mod bedre Vidende giver Tyendet et fordeelagtigt Skudsmaal, hvorved tredie Mand kan skuffes, skal ifølge Lovgivningens almindelige Grundsætninger staae den Skadelidende til Ansvar, og kan efter Omstændighederne dømmes i Bøder indtil 20 Rdl.

Giver Huusbonden i Skudsmaalsbogen Tyendet et ufordeelagtigt Vidnesbyrd, som kan være det hinderligt i at faae nye Tjenester, og han ikke kan tilveiebringe saadanne Oplysninger, som give antagelig Formodning for, at han har havt tilstrækkelig Grund hertil, skal han erstatte Tyendet den foraarsagede Skade og ansees med Straf, der bestemmes, hvis fornærmelige Beskyldninger ere fremførte, efter Lovene om Fornærmelser i Ord, og ellers til Bøder af Beløb indtil 20 Rdl.

§ 6: Enhver, der ankommer til Kjøbenhavn eller en anden Kjøbstad, for sammesteds at tage Tjeneste som Tyende, eller paa Landet tager saadan Tjeneste i et Pastorat, hvori han eller hun ikke hidtil har opholdt sig, skal anmelden det i Kjøbstaden for Politivrigheden og paa Landet for Sognepræsten, og af samme lade sin Skudsmaalsbog paategne. I disse Tilfælde før saadan Anmeldelse ogsaa skee af den Huusbond, der tager Tyendet i Tjeneste. Anmeldelserne bør skee i Kjøbstæderne inden 24 Timer, og paa Landet inden 4 Dage efter Ankomsten.

Ligeledes skal Enhver, der forlader den Kjøbstad eller det Pastorat paa Landet, hvor han eller hun hidtil har tjent som Tyende, forinden Afreisen anmelden dette for fornævnte Embedsmand, der da har at indtegne i Skudsmaalsbogen, at Anmeldelse er skeet, men iøvrigt Intet om Tyendets Forhold.

Endelig bør i Kjøbenhavn Anmeldelse til Politiet saavel af Huusbond som af Tyendet og Anmærkning om Anmeldelsen i Skudsmaalsbogen ogsaa ellers skee, hver Gang et Tyende forlader eller tiltræder en Tjeneste, hvilken Anmeldelse bør foregaae inden 24 Timer derefter.

§ 7: Det Tyende, som ikke er forsynet med Skudsmaalsbog, eller forsømmer i rette Tid at gjøre nogen af de i § 6 befalede Anmeldelser og derom at erholde Paategning i Skudsmaalsbogen, eller ikke lader denne, overeensstemmende med § 5, paategne af den Huusbond, hvis Tjeneste det forlader, bør bøde fra 1 til 10 Rdl.

§ 8: Forsømmer Huusbonden at give den i § 5 befalede Paategning i det Tyendes Skudsmaalsbog, der forlader hans Tjeneste, eller at gjøre den ham efter § 6 paaliggende Anmeldelse, bør han bøde fra 1 til 10 Rdl.

§ 9: Den, som udriver Blade af sin Skudsmaalsbog eller forsætliggen gjør Noget i samme ulæseligt, bør bøde fra 5 til 10 Rdl., eller straffes med simpelt Fængsel i indtil 8 Dage eller Fængsel paa Vand og Brød i indtil 3 Dage.

Hvo, som forfalsker en Skudsmaalsbog, straffes efter de derom gjældende Lovbestemmelser.

Håndskrevet, side 7:

Christen Jeppesen, Søn af Huusmand Jeppe Nielsen Dahl, nu boende i Jestrup, og Hustru Mette Larsdatter, er, efter Attest af Pastor Bagger dat. 18 Nov. 1855, født i Wester-Asheld?? paa Mors den 7 Juni 1841 og hjemmedøbt den 13 s. ??, vass??. 21 Sept. 1846 af Willemoes.

Ved offentlig Examen i Hvidberg Skole blev han idag tilkjendt følgende Karakhterer??:

Religion:gLæsning:mg?
Skrivning:g?Regning:g?
Evner:mgOpførsel:mg

Paa Grund heraf er han udskreven af Skolen, og meddeler ham saaledes hermed den i Anordningen 29 Juli 1814 befalede Indskrivningsattest.

Hvidberg Præstegaard, den 26 Marts 1856

Thurup, Mads Pedersen Yde
Sognepræst. Anders Oigaard??
(H?? Fændrik??)

Side 8:

Hernævnte Dreng har tjent mig fra første April 1856 og til første November samme Aar med min Tilfredshed.

Barnegaard den 2 November 1856

J. Ch. Jensen

Side 9:

Christen Jeppesen Dahl blev d. 1ste Sønd. e. P. 1855 i Hvidberg Kirke confirmeret og fik i Kirkebogen den Vedtegning: "meget vel oplyst, meget godt Forhold". Jeg har godt Haab om Ham, at han ved rettelig Brug af Naademidlerne selv vil bevare sig i Troen og et retskaffent Levned.

Hvidberg Prgrd., d. 7de Nov. 1856. Afg. t. Bjørndal (32-73) Thaarup

Fremviist, anført paa Tilg 565, ?.? 32, Odby Sogn, Refs Herred, Thisted Amt.

Thorning Christensen??

Hernævnte Dreng har Tjent mig fra første November 1856 og til November 1858 og i Den Tid været flitig og Troe?

Bjørndahl den 31 Dezembar 1858

Fam.?? Andreas Pedersen

Side 10:

Førnævnte Christen Jeppesen har idag meldt Afgang fra Odby Sogn til Biistrup, Salling

Søndberg 1ste Novb 1858

Afg 661, ?? 38 Thorning Christenius??

Forevigt?? i Lem Prgd 4 Novb 1858
Selchau

Hernævnte Chr. Jeppesen er fæsted til mig indtil 1 November d. Aar.

Biidstrup d 10ende August 1860

M Skow

Hernævnte Chr Jeppesen er af mig fæstet til Vodbinder fra 4e November d. Aar til 1e November 1861 for Løn: 28 Rdl. ??., isamt 1 Par Træskoe med Beslag og Saaled?? til en Start, samt Wadsk,

Side 11

og betaler jeg en Tredjedeel af Lønningen den 1e Mai 1861 med 9 Rdl.2 Skilling??

Skreven paa Bidstrup d 30e October 1860

Niels Jensen Lund af Jegindø

Hernævnte Christen Jeppesen har tjent mig fra 1e November 1858 til 1e November 1860, deels til forskjellig Kreatur?? og i Gaarden, deels som Hyrde, og røøgt?? sig Faar??

Bustrup d. 31e October 1860

M Skou

Afgaaed fra Lem Sogn Rødding Herred
Viborg Amt til Jegindø
245-34 Lem Prgd 1e Novbr 1860Selchau??

Side 12:

Tilgang til Jegindø
Tilgt 409-10
M J Mathisen??

Jegindø Stift 3 Nobv 1860

Bemeldte Christen Jeppesen har tjent mig et Aar fra 1e November 1860 til 1e November 1861, og har viist sig ?öitig i denne Tid.

Grundsgaard paa Jegindøe d 2 November 1865
Niels Jensen Lund

Hernævnte Chr Jepsen har thent mig fra 1 Novb 1861 til Novb 1863
i hvilked Tidsrum hans Opførsel har været god
Nerskud?? paa Jegindøe den 1 Nobr 1863
M Tvigil??

Side 13:

Afgaaen fra Jegindø til Spøttrup i Salling
Jegindø Præstegd 2 Novb 1863
M ? Mathiesen

Tilg til Rødding Sogn
Rødding Præstegd d 4/11 1863
Borch,
Loug??

Afgaaen fra Rødding Sogn i Lougaas?? Stift
Rødding Præstegd., d. 4 Marts 1864
Borch, Lo??

Hernævnte Chr. Jepsen er fæstet til mig fra 1ste April og til første
November, som Arbeidskarl, for Løn 32 Rbdl og et Par Træsko med
Beslag.

pt Jegindøe Præstegaard den 30/1 1865
Alfred Selchaug

Afgang til Lem Stift, Lem Sogn i Salling
M Mathisen

Afgl 486-7.-Jegindøe Prgd 1/4 65

Side 14:

Fremviist i Lem Prgd 2/4 65
Selchau

Hernævnte Christen Jepsen har tjent mig fra 1ste April til dato
og i den Tid udvist Villighed, Troskab og Flid.
Lem Præstegaard den 1ste November 1865
Alfred Selchau

Afgaaen fra Lem Sogn i Salling til Jegindøe Sogn
Lem Prgd 1/11 65 Selchau

Tilgang til Jegindø
Tilg. 415-24M Mathisen
Jegingø Stift 4 Nov. 1865

Side 15:

Afgang til Venø
Afg. 488-4M Z?? Mathisen
Jegindø Prgd. 4 April 1866

Foreviist i Venø Præstebolig d. 5te April 1866
Th. A. Fyhn

Før anførte Christen Jepsen har tjent mig fra 1ste April til dato
og udført sit Arbeide til min Tilfredshed

Sønderskov 2/10 66 E. J. Lave??

Meldt Afgang fra Venø Sogn / Skodborg?? H., Ringkjøbing Amt / til
Jegindø
Venø Præstebolig 6/10 66 Th. A. Fyhn

Tilgang til Jegindø
Tilg 416-20 9/10 66M ? Mathisen

Side 16 - 46 (sidste side):

Ingen notater